

Bioeconomia a la comunitat educativa

Participació de la comunitat educativa local en projectes d'economia circular per a la millor gestió de la fracció orgànica de residus i l'aprofitament local del compost resultant, en horts escolars i horts municipals de la ciutat.

Setmana Bio a l'Escola (23 al 29 d'octubre de 2017)

Aquest any, per primer cop, al llarg d'una setmana lectiva escolar, es desenvoluparan activitats destinades a donar a conèixer i promoure la producció agrària ecològica i l'alimentació amb productes ecològics entre la comunitat educativa. Des del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació ^[1] de la Generalitat de Catalunya i la Secretaria tècnica de la Xarxa de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat s'ha presentat la **I Setmana Bio a l'Escola**.

Totes les activitats que es realitzin en el marc d'aquesta setmana han d'estar orientades a desenvolupar les competències bàsiques del currículum en cada etapa, aprofitant que els diferents contextos i situacions que plantegen les produccions agroalimentàries i el consum alimentari requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social d'aquest tipus de producció.

Les activitats han d'estar relacionades amb l'escola, però poden ser promogudes per qualsevol agent de la comunitat educativa (escola, professorat, alumnat, AMPAs, Ajuntaments...). L'Ajuntament té un paper tant de difusió a les escoles del seu municipi, com de suport o organització d'activitats vinculades a projectes propis oberts a l'escola: visites al horts municipals, socials..., suport als horts escolars, xerrades sobre compostatge casolà, jornada de conservació de llavors....

Compostatge dels residus orgànics dels menjadors escolars

Granollers s'adhereix a la iniciativa de la I Setmana Bio a l'Escola, i presenta el projecte que coordinarà la cooperativa Tarpuna SCCL ^[2] per tal de fer un precompostatge dels residus d'alguns menjadors escolars i fer-ne el seguiment amb tota la comunitat educativa interessada, i en especial amb els centres que treballin amb horts escolars i als hortolans que cultiven horts municipals. Aquesta experiència arranca de la prèvia que s'ha dut a terme a Llinars del Vallès, REVOLTA, i de la que podeu veure'n aquí un video explicatiu ^[3]. Durant curs 2016- 2017 l'Agència de Residus de Catalunya i la cooperativa Tarpuna SCCL van desenvolupar el Revolta com a projecte pilot de bioeconomia circular, a l'escola El Ginebró de Llinars del Vallès. El projecte consistia en el pre-tractament a l'escola amb una màquina i la recollida i maduració en un hort proper.

La majoria d'escoles de Granollers tenen programes d'ambientalització i disposen d'un hort amb finalitat pedagògica i a més, l'Ajuntament de Granollers gestiona horts familiars municipals ^[4] ubicats a l'avinguda Marconi.

El destí i l'ús del residu del projecte de precompostatge es pot realitzar, per tant, en aquests horts i integrar-se en la dinàmica educativa i pedagògica d'aquests equipaments.

L'Institut Antoni Cumella s'encarregarà amb un grup d'alumnes de coordinar el tractament del material compostable dels menjadors de l'escola municipal Salvador Llobet i de l'escola Salvador Espriu. En les instal·lacions del institut, s'hi instal·larà una màquina que reduirà la humitat del residu per accelerar tot el procés de compostatge i evitar olors.

Es preveu la producció de tres collites de compost durant el període de durada d'aquesta prova pilot, que començarà el gener de 2018. Hi ha d'altres escoles del municipi (Escola Pia, Escola El Lledoner, Cervetó) que també faran un seguiment amb els seus alumnes de l'evolució d'aquest tractament dels residus dels menjadors municipals, alhora que treballaran amb informació sobre els circuits de recollida i tractament de residus, especialment del

residud orgànic.

Materials educatius

Full informatiu setmana Bio a l'Escola [5]

Operadors ecològics de setmana Bio a l'Escola [6]

Presentació de la primera setmana Bio a l'Escola [7]

Material educatiu [8] de la Producció agroalimentària ecològica (PAE) [9]

Entre les propostes possibles a fer pels centres es troben:

- Activitats lectives i xerrades divulgatives sobre producció agroalimentària ecològica.
- Conferències de pagesos o artesans ecològics al centre, per explicar la seva feina a l'alumnat.
- Jornada de portes obertes a l'hort del centre, per a les famílies i els alumnes.
- Jocs, tallers i recons relacionats amb la producció d'aliments i l'hort escolar.
- Visites a finques i granges de pagesos o obradors d'artesans alimentaris ecològics.
- Jornada de mercat agroecològic al centre, amb participació de tota la comunitat educativa i amb aliments de productors locals i/o elaborats en la cuina del centre.
- Esmorzars o dinars amb productes ecològics.
- Passi d'algun documental sobre producció ecològica i fòrum posterior.
- Construcció comunitari d'un compostador o qualsevol altre element relacionat amb l'hort ecològic del centre.
- Sortida de reconeixement de fauna útil en els horts del municipi.

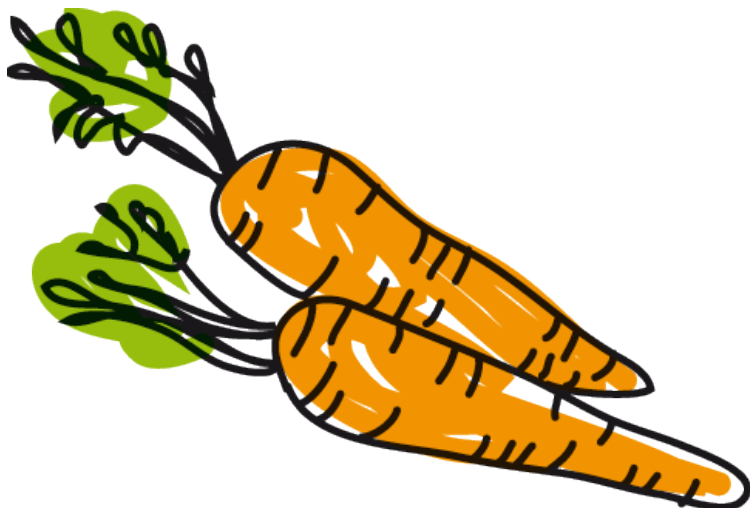
Recull de material educatiu

Els nens i nenes que avui s'eduquen a les aules de les escoles d'arreu del país són els que demà decidiran quins aliments compren per alimentar-se ells i llurs famílies. Per tant, educar-los en la importància d'una bona elecció és un tema clau que no només els beneficiarà a ells, sinó que ha de permetre beneficiar als productors agroalimentaris i al conjunt de la societat. Aquests conceptes es poden assolir de diferents formes: ja sigui introduint-los en el currículum de les diferents matèries, a través del treball desenvolupat en l'hort escolar, amb visites a pagesos o parcs agraris, o també mitjançant la introducció dels aliments ecològics en els menús escolars. Tots aquests recursos donen valor a la pagesia que ha apostat per treballar de forma ecològica i els apropa a tota la comunitat educativa. Amb aquesta publicació pretenem posar a l'abast de tothom informació sobre aquests recursos.

A continuació podeu descarregar, en format pdf, aquesta guia:

[2015] Fitxa divulgativa PAE 2: Recull de material educatiu [10] _ [10]

Maleta pedagògica per a l'Educació Primària i l'ESO "De l'hort a casa"

La maleta pedagògica *De l'hort a casa* consisteix en un recull de materials didàctics adreçats a l'alumnat i al professorat de primària i secundària de Catalunya que es presenta dins d'una caixa de cartró il·lustrada com si fos una caixa de fusta amb fruita i verdura.

Objectius:

- Conèixer els principis fonamentals de l'agricultura ecològica basats en el funcionament dels ecosistemes naturals.
- Donar a conèixer les tècniques pròpies de l'agricultura ecològica sabent triar els cultius i les rotacions que millor s'adaptin al tipus de sòl i al clima.
- Apreciar la qualitat i les propietats nutritives dels productes procedents de l'hort ecològic.
- Aprendre a valorar la biodiversitat.
- Investigar i descobrir la incidència de la nostra manera de viure en els problemes mediambientals. Reflexionar i mostrar una actitud crítica davant d'aquest fet i buscar alternatives.
- Desenvolupar el sentit de la responsabilitat i el compromís amb la gestió de l'hort.
- Adquirir l'autonomia necessària per muntar un hort a casa.
- Recuperar i conservar el coneixement de la cultura de pagès.

Continguts:

- *Guia didàctica del professorat*
Llibret on hi podeu trobar la justificació d'aquest projecte, els objectius i els continguts curriculars de la maleta pedagògica per a primària i ESO. Així com les orientacions que han de permetre comprendre i treure el màxim partit educatiu a totes les activitats que es proposen.
- *Guia de les espècies d'horta més comuns de Catalunya*
Recull de fitxes, realitzades a partir d'entrevistes fetes a avis i àvies d'arreu de Catalunya, que contenen imatges, informació escrita i consells pràctics per a conrear els productes de l'hort. Les fitxes tenen diferents camps com ara: nom, fotografia, sòl, clima, sembra, reg, fertilització, associacions favorables, rotacions, tasques de cultiu, plagues i malalties, propietats nutritives.
- *l'HorTAC*
CD-Rom interactiu que s'estructura en tres apartats. El CALAIX d'informació permet al professorat l'accés a un conjunt d'arxius, en format pdf, que contenen els originals dels materials didàctics de la maleta. L'HORT, l'entrada a aquest apartat es realitza a través d'una animació que dona pas a 13 activitats per aprendre a fer un hort a l'escola. JOCS,

7 propostes que permeten jugar i, alhora, aprendre.

- *Joc de la Bioca. "de col a col avança el caragol"*

Joc de preguntes i respostes que té com a objectiu passar una bona estona compartint reflexions al voltant de l'hort ecològic i el respecte pel mediambient. Per aquest motiu els continguts proposats són molt amplis i abasten aspectes relacionats amb el coneixement del calendari de l'hort, la sostenibilitat, el compost o el reciclatge.

- *Dóna la cara*

Es tracta d'un joc motriu de persecució que simula les relacions alimentàries que es poden donar en un hort ecològic per comparar-les amb les que es donen en un hort en què es practica l'agricultura intensiva.

- *Dins d'una llavor*

Tetraflexàgon. Retallant i plegant el full de paper imprès s'obté un fris de quadrats articulats que permeten veure una seqüència de 4 imatges que representen un cicle natural de la pomera.

- *Experimentem amb el sòl*

Conjunt de materials (flascons, ampolles, paper indicador...) necessaris per realitzar experiències que permeten conèixer algunes característiques físiques del sòl del nostre hort.

- *Calendari de l'hort escolar ecològic*

Pòster de gran format que compte el calendari de sembra de les fruites i hortalisses més comunes. Inclou, també, un llistat de recomanacions per treballar de manera adequada a l'hort escolar ecològic.

- *Què és l'agricultura ecològica?*

Aquest llibre dóna a conèixer, amb un llenguatge planer i entenedor, els principis fonamentals de l'agricultura ecològica i com s'obtenen els productes procedents de l'horticultura, la fructicultura, l'apicultura i la ramaderia ecològica.

- *L'hort escolar ecològic*

Llibre on hi trobareu les tècniques bàsiques de conreu, el disseny de l'hort, fitxes d'experiments, consells de l'hortolà, activitats de compromís ambiental, una àmplia bibliografia, bibliografia web, blocs, pel·lícules i un llarg etcètera de propostes pensades per ser utilitzades en tots els cursos i les àrees de l'escola.

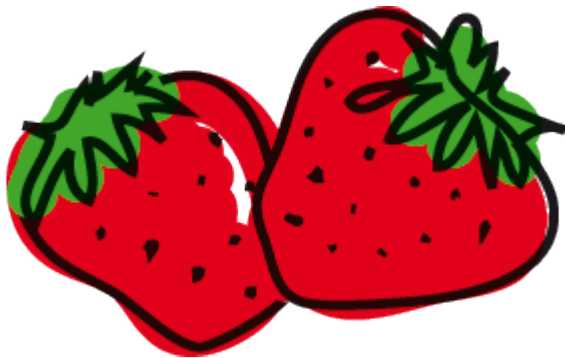
Com puc demanar-la?

Tots els col·legis i instituts que vulguin disposar de la Maleta pedagògica la poden sol·licitar en préstec al seu [Centre de Recursos Pedagògics](#) ^[11] de referència

En el cas de que algun altre organisme o institució catalana tingui interès en demanar en préstec la Maleta, podeu enviar-nos un email sol·licitant-la (eco.daam@gencat.cat ^[12])

Si voleu més informació, a continuació podeu descarregar la Guia per al professorat de la Maleta pedagògica.

- [\[2009\] Guia per al professorat de la maleta pedagògica "De l'hort a casa"](#) ^[13] _[13] [PDF, 1,59 MB]

Els horts escolars ^[14]

Us presentem la nova **“Guia de l’Hort Escolar, Guia pràctica d’horticultura i jardineria ecològica”** ^[15]. Es tracta d’una revisió feta catorze anys després de la primera publicació, on **s’han actualitzat i millorat els continguts i s’han incorporat dos capítols nous**, cadascun dels quals partia de dos documents previs: “L’hort i el jardí als balcons i terrats escolars” i “Jardins verticals”. Així doncs, els docents trobareu una guia completa per fer **un hort escolar ecològic adaptat als diferents condicionants** dels espais exteriors del centre.

En aquesta publicació es detallen tots els aspectes necessaris a tenir en compte per al cultiu a terra, **en balcons, terrats, espais pavimentats o en vertical**. Així mateix, s’ofereix un ampli ventall de propostes per **integrar el treball de l’hort a la programació curricular** i un recull de recursos bibliogràfics i pedagògics per adquirir tot el material necessari. En definitiva, el resultat ha estat **una guia ampliada i actualitzada** pensada exclusivament perquè els centres educatius facin del seu hort un bon recurs pedagògic. Esperem que la gaudiu i li traieu profit!

Exposició escolar itinerant "Què són els aliments ecològics?"

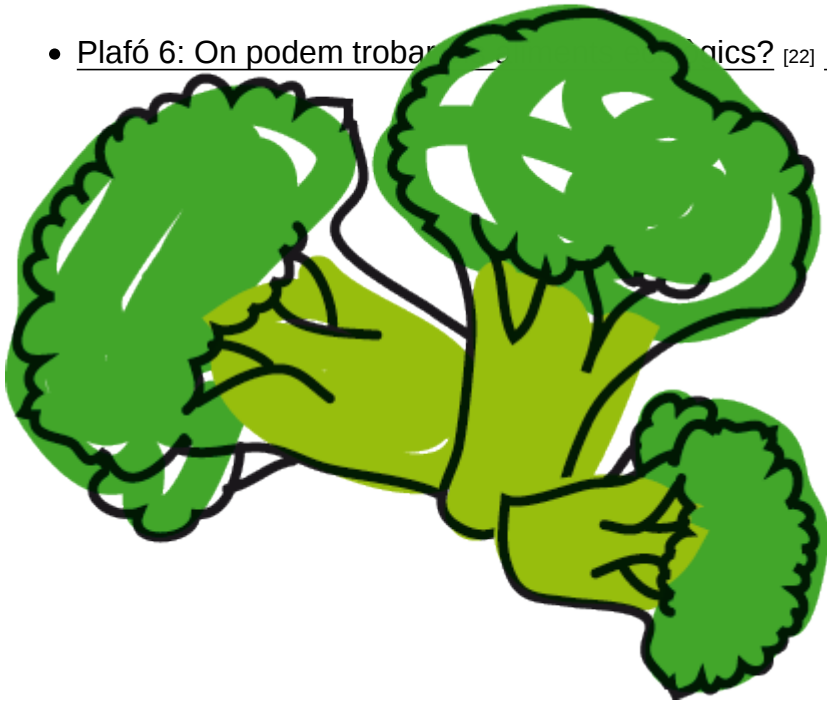
L'exposició itinerant **Què són els aliments ecològics?** era un material que explicava què és la producció ecològica d'aliments d'una manera atractiva i didàctica. Estava formada per 6 plafons explicatius, un tauler de joc i un llibre de receptes.

Amb aquesta exposició, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural va oferir, fins a l'any 2013, una eina al professorat per treballar amb els alumnes les característiques de la producció ecològica dels aliments i sensibilitzar dels beneficis de produir i consumir productes ecològics.

Tot i que l'exposició itinerant ja no existeix, a continuació es poden descarregar les imatges, en alta resolució i en format pdf, dels sis panells que la componien; així com, la guia per al professorat que l'acompanyava, per si algun centre escolar vol aprofitar aquest material per a alguna actuació relacionada amb el coneixement i difusió de la producció agroalimentària ecològica.

Nota: L'empresa que els ha creat, "Lavola", cedeix els drets d'autor d'aquesta exposició per a un ús no lucratiu.

- [Guia per al professorat de l'exposició escolar itinerant "Què són els aliments ecològics?"](#) ^[16] _[16] [PDF, 379,33 KB]
- [Plafó 1: Què és la producció ecològica dels aliments?](#) ^[17] _[17] [PDF, 392,96 KB]
- [Plafó 2: Què és l'agricultura ecològica?](#) ^[18] _[18] [PDF, 302,23 KB]
- [Plafó 3: Què és la ramaderia ecològica?](#) ^[19] _[19] [PDF, 186,69 KB]
- [Plafó 4: Què són els aliments ecològics elaborats?](#) ^[20] _[20] [PDF, 428,35 KB]
- [Plafó 5: Com sabem si un producte és ecològic?](#) ^[21] _[21] [PDF, 352,79 KB]
- [Plafó 6: On podem trobar aliments ecològics?](#) ^[22] _[22] [PDF, 797,11 KB]

Àlbum il·lustrat infantil "Què és l'agricultura ecològica?"

Aquesta publicació, que s'ha fet en format d'àlbum il·lustrat, pretén donar a conèixer l'agricultura ecològica entre els nens i nenes de primària, proporcionant al mateix temps una eina atractiva als seus educadors, per la qual cosa ha estat distribuïda a totes les escoles de primària de Catalunya.

L'objectiu d'aquest àlbum és ajudar a la conscienciació i educació de la població infantil, productors i consumidors del futur, amb l'esperança que contribueixin a la protecció i conservació del medi ambient i la salut.

Podeu [comprar-lo](#) ^[23] accedint a la pàgina de compra en línia de la Llibreria de la Generalitat de Catalunya.

A continuació podeu descarregar, en format PDF, aquest àlbum:

- [\[2008\] Què és l'agricultura ecològica?](#) ^[24] _ ^[24] [PDF, 5,47 MB]

Pensem el que mengem?

El Consell Comarcal de l'Urgell ha editat el manual "Pensem en el que mengem?", del projecte "Menjadors Escolars Ecològics", desenvolupat dins del seu programa d'assessorament i foment de l'agricultura ecològica i local.

El manual inclou informació sobre el sistema alimentari actual i els seus efectes, així com algunes de les raons de la importància de fomentar una agricultura i els seus sistemes productius amb criteris sostenibles, tant per al medi ambient com per a la nostra salut.

A continuació pot descarregar-se aquest document, en format pdf, des de l'espai web del Servei Educatiu de l'Urgell.

- [\[2009\] Pensem el que mengem?](#) ^[25] _ ^[25]

[26]

L'Hort escolar - Guia pràctica d'horticultura ecològica

Aquest llibre, de Joan Solé i Hilda Weissmann, va ser publicat l'any 2006 pel Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona per donar eines pràctiques a tots els docents que estan desenvolupant iniciatives d'horticultura ecològica a les escoles. Així, es parla dels aspectes a tenir en compte a l'hora d'instal·lar l'hort, d'escollir les eines i estris per treballar-hi, sobre la terra, el compost, les plantes i la seva salut i sobre l'organització de la plantació. Així mateix, es proposa tot un seguit d'activitats pedagògiques per tal d'integrar l'hort a l'aula i al laboratori.

A continuació podeu descarregar, en format pdf, aquesta guia

- [\[2006\] L'Hort escolar - Guia pràctica d'horticultura ecològica](#) ^[27] _ ^[27] [PDF, 2,65 MB]

[26]

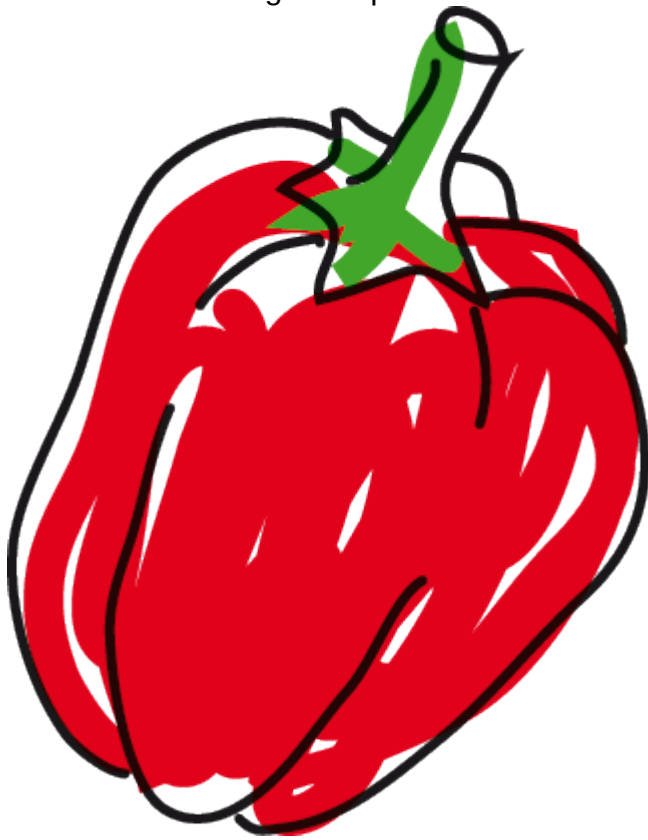
Hort i jardí escolar

Dins del portal de la Generalitat, en l'apartat de Medi Ambient, hi trobem una secció dedicada a Educació i sostenibilitat que disposa d'una sèrie d'informacions i continguts relatius als horts i jardins escolars.

Curs hort urbà ecològic

L'Àrea de Govern de Medi Ambient i Mobilitat de l'Ajuntament de Madrid, ha editat en format digital un interessant manual sobre hort urbà ecològic que aporta informació útil sobre com dissenyar un hort urbà, la seva cura i manteniment seguint les normes de l'agricultura ecològica.

L'índex del contingut d'aquest manual és el següent:

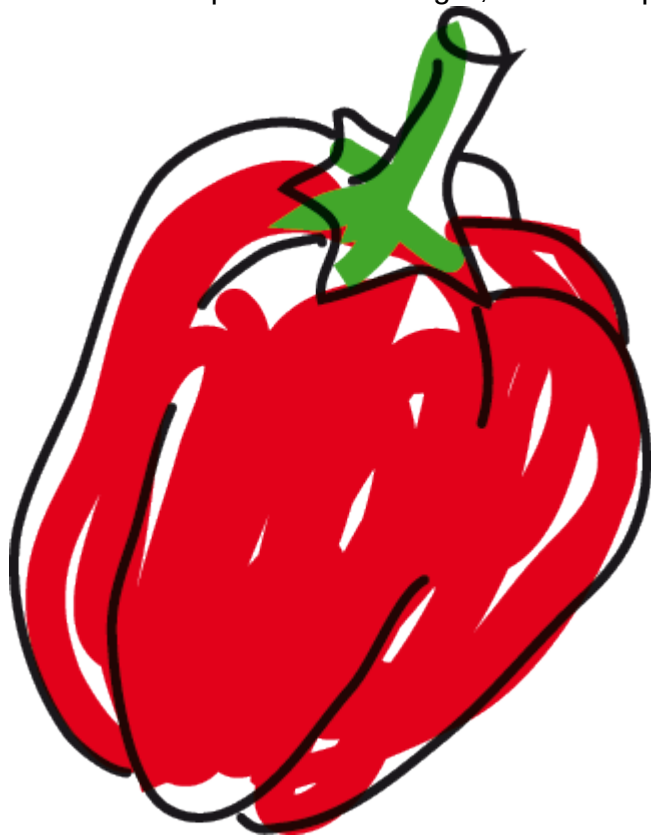
1. L'hort urbà
2. Les necessitats de les hortalisses
3. Disseny de l'hort urbà
4. Preparació del sòl i fertilització
5. Sembra i Planificació
6. Altres tasques de manteniment
7. Descripció dels principals cultius

8. Plagues i Malalties

9. Tasques a l'hort al llarg de l'any

10. Bibliografia i enllaços web d'interès

A continuació podeu descarregar, en format pdf, aquest manual.

[2011] Manual d'hort urbà ecològic [29]

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type,
// dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader
d'imatges ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

Activitat 1

[30]

a la fira ECOGRA 2015

[31]

Visi
O

ó de residus del Vallès

[32]

[33]

e residus del Vallès

e residus del Vallès

[35]

e residus del Vallès

[36]

e residus del Vallès

[37]

e residus del Vallès

e residus del Vallès

[39]

e residus del Vallès

[40]

e residus del Vallès

[41]

e residus del Vallès

e residus del Vallès

[43]

5

[44]

Treball de l'energia de l'energia 2013

[45]

[46]

[47]

[48]

[49]

[50]

Encia

[51]

[52]

Mongetes

[53]

[54]

Pastanagues

Documents adjunts

- [Fulletó informatiu](#) ^[56]
- [Productors ecològics](#) ^[57]

Notícies Relacionades

- [Taller de planter d'hivern i tast de varietats locals de tomàquet, en el Mercat del dissabte](#) ^[58]

Enllaços Relacionats

- [Primera setmana Bio a l'escola](#) ^[7]
- [Material educatiu. Producció agroalimentària ecològica \(PAE\)](#) ^[8]
- [Bones pràctiques agràries](#) ^[59]

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen: <https://www.granollers.cat/node/10978>

Enllaços

- [1] <http://agricultura.gencat.cat/ca/> [2] <http://tarpunacoop.org/>
[3] https://www.youtube.com/watch_popup?v=HDxenvdfrrs [4] <https://www.granollers.cat/medi-ambient/horts-familiars-municipals>
[5] http://granollers.cat/sites/default/files/pagina/2017/09/fullinformatiu_setmanabioescolacrp.pdf
[6] http://granollers.cat/sites/default/files/pagina/2017/09/operadors_ecologics_de_setmana_bio_a_lescola.pdf
[7] http://xarxaenxarxa.diba.cat/sites/xarxaenxarxa.diba.cat/files/setmana_bio_a_lescola.pdf
[8] <http://pae.gencat.cat/ca/publicacions-materials-referencia/material-educatiu/> [9] <http://pae.gencat.cat/ca>
[10]

http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/Fitxa_PAED
[11] <https://drive.google.com/file/d/1sriGaTQWARklejKTC8AWEIdU1XrvHGec/view>
[12] <mailto:eco.daam@gencat.cat>
[13]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/guia_profess
[14] <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/escoles-sostenibles/bulleti/614/es-publica-la-nova-guia-de-lhort-escolar> [15] <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/node/11442>
[16]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/guia_profess
[17]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo1.pdf
[18]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo2.pdf
[19]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo3.pdf
[20]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo4.pdf
[21]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo5.pdf
[22]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/plafo6.pdf
[23]
<http://llibreria.gencat.cat/search.php?textLliure=agricultura%20ecol%C3%B2gica&osCsid=rc6l2hg8so15mcvv1r>
[24]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/album_infan
[25]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/pensem_el
[26] http://pae.gencat.cat/ca/publicacions-materials-referencia/material-educatiu/#FW_contingut
[27]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/guia_hort_es
[28]
http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/educacio_per_a_la_sostenibilitat/su
[29]
http://pae.gencat.cat/web/.content/al_alimentacio/al01_pae/05_publicacions_material_referencia/arxius/manual_hue
[30] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150605_171255.jpg
[31] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_125952.jpg
[32] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/poma.png>
[33] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_130013.jpg
[34] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_130034.jpg
[35] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_130333.jpg
[36] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_130052.jpg
[37] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_130143.jpg
[38] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_131457.jpg
[39] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_1317290.jpg
[40] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_131858.jpg
[41] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_132041.jpg
[42] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_132058.jpg
[43] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/20150612_150300.jpg
[44] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/imagen_1510.jpg
[45] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/broquil.png>
[46] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2015/08/imagen_1488.jpg
[47] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_4521.jpg
[48] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_4534.jpg
[49] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_5375.jpg
[50] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_4525.jpg
[51] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/carbassa.png>
[52] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_5054.jpg

- [53] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/pebrot.png>
- [54] https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/img_4531.jpg
- [55] <https://www.granollers.cat/sites/default/files/photos/2017/07/pastanagues.png>
- [56] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2017/09/fullinformatiu_setmanabioescolacrp.pdf
- [57] https://www.granollers.cat/sites/default/files/pagina/2017/09/operadors_ecologics_de_setmana_bio_a_lescola.pdf
- [58] <https://www.granollers.cat/noticies/sala-de-premsa/taller-de-planter-dhivern-i-tast-de-varietats-locales-de-tom%C3%A0quet-en-el>
- [59] http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/dar_bones_practiques_agraries/